

Landbrug

SYD

www.landbruget.dk

Mandag den 6. december 2004

Til samtlige jordbrugere

UGE 50 - NR. 50 - 11. ÅRGANG

Læs inde i bladet:

Endnu en maskinstation lukker..... side 3
Åben stald og åbent hus trak fulde huse..... side 5
Fokus på majs sorter og udbytte ..... side 8
Hesteaften har givet blod på tanden ..... side 9

Juliya har flair for grise

Juliya Popovych fra Ukraine har præsteret fine resultater som landbrugspraktikant hos Morten Wagner, Almind.

Udveksling

Af Michael Keller

Normalt er det faglige spørgsmål, der bliver drøftet over køkkenbordet når gård ejer Morten Wagner, Almind ved Kolding og hans 24-årige landbrugspraktikant Juliya Popovych holder pause fra det daglige arbejde med svinene.

Men i den de seneste par uger er den politiske situation i Juliya's hjemland Ukraine blevet vendt næsten dagligt.

- Jeg har holdt Juliya ajour med de nyheder, vi får i de danske medier, og vi har sidet og læst på min computer, hvad der er af nyheder der nede fra. Det er mit indtryk, at en del af de andre praktikanter ikke ved, hvad der foregår. Jeg er selv meget politisk interesseret, så derfor tager jeg gerne emnet op, fortæller Morten Wagner, der foruden sin opformeringsbesætning med 270 renracede søer på Lykkensborg har halvpårt i en gård i Litauen.

Bekymrer sig om familien

Juliya Popovych er selv meget splittet i spørgsmålet om præsidentvalget.

- Noget af forklaringen er et modsætningsforhold mellem den østlige og vestlige del af

Ukraine. Jeg er fra Ukraines næststørste by Kharkiv, der ligger i den østlige del af landet. Jeg har altid opfattet vestukrainere som arrogante. Det er som om de ser ned på os, der ikke har ukrainsk som hovedsprog.

- Jeg taler russisk som førstesprog, og jeg har familie i Hviderusland og Rusland, så jeg burde stemme på Janukovitj, men samtidig går jeg ind for en fremtid med økonomisk udvikling gennem kontakt mod vest og det taler for Jusjtjenko, så jeg tror faktisk ikke sige, hvem jeg ville have stemt på, forklarer den unge kvinde, der mest af alt frygter, at spændingen vil betyde, at Ukraine bliver delt i to.

- Jeg vil gerne have en fremtid i et samlet land.

Uanset hvem der bliver præsident er jeg bange for, at tilstandene bliver de samme med korrupte politikere, men jeg håber på, at det, at folket er blevet aktivt betyder, at det bliver sværere for politikerne at slippe af sted med ting, de har gjort hidtil, siger Juliya Popovych.

- Jeg tænker selvfølgelig på situationen, men jeg må nok indrømme, at jeg ikke ville have demonstreret, hverken for den ene eller anden side, hvis jeg var derhjemme. Jeg bekymrer mig mere om min familie, og det vigtigste for mig er, at de er ved godt helbred, fastslår hun.

Hendes far og mor på henholdsvis 50 og 46 er begge pensionerede. Pensionsalderen er noget lavere i Ukraine,

når man som dem har arbejdet i en kulmine eller på en fabrik med giftige dampe. I dag supplerer Juliya's forældre pensionen med egne grønsager fra køkkenhaven, mælk fra en ko, og kød og æg fra nogle få høns, ænder og kalkuner.

Spørgsmål viser ansvarlighed

På trods af en seks år lang uddannelse som cand. mag. i økonomi fra hjembyens landbohøjskole, var forældrenes få husdyr faktisk det eneste, hun kendte til praktisk landbrug inden hun kom til Lykkensborg.

Her har formiddags snakken om omvæltningerne i Ukraine ikke fortrængt de faglige spørgsmål fra praktikanter, der er stadig er meget læ-

revillig efter 10 måneder på gården.

- Ansvarlige personer stiller spørgsmål, og Juliya stiller mange spørgsmål. Faktisk er det ikke altid, jeg kan svare på dem, siger Morten Wagner med et smil. Resultaterne kan han også kun være glad for.

- Man kan forklare nok så meget om for eksempel teorien bag kuldudjævning og ammesøer. Men hvis man følger standard procedurer, får man også kun standard resultater. Juliya har simpelt hen forjættelse for at gøre det rigtige. Vi har aldrig før haft så fine resultater, 26-27 grise pr. årssø. Det er faktisk meget fint i en opformeringsbesætning, og det ligger i, at vi fravæner mere end én ekstra gris pr. kuld i forhold til tidligere år, konstaterer svineavleren.

Læs også side 4: - Vi har fundet vores eget sprog.

- Vi har fundet vores eget sprog

Morten Wagner og hans landbrugspraktikant Juliya Popovych fra Ukraine giver formidleren Peder Top, Landbrugets Jobrådgivning en del af æren for et vellykket forløb.

Udveksling

Af Michael Keller

Juliya Popovych fra Ukraine, der for tiden er landbrugspraktikant på Lykkensborg hos Morten Wagner, Almind, havde kun hørt godt om at arbejde i Danmark inden hun kom til hertil. Mange andre studerende på landbohøjskolen i hendes hjemby havde været afsted før hende og hendes kæreste rejste

til en anden gård i Danmark fire måneder før hun kom afsted.

Alligevel var det vigtigt for hende, at hun havde tillid til formidleren Peder Top, Landbrugets Jobrådgivning, som hun havde mødt fire gange før hun skrev kontrakt.

Han havde besøgt landbohøjskolen i Kharkiv og fortalt om Danmark og mulighederne for praktik i landet, løn og regler. Nogle gange slår han også personligt for at afholde sprogeprøven i engelsk, hvis han er i Ukraine, og jeg mødte ham også i forbindelse med, at min kæreste skrev kontrakt, fortæller Juliya Popovych.

Godt netværk

Hun synes, at det er fint, at Peder Top også tager sig tid til at arrangere møder og fester for de ukrainske praktikanter. Hun glæder sig allerede til julefesten 7. januar.

Peder sender også jævnligt lister over de nye praktikanter, der kommer til Danmark og forleden så jeg navnet på en af pigerne fra min årgang på landbohøjskolen. Selv har jeg dog ikke benyttet mig så meget af netværket, fordi jeg hellere vil være sammen med min kæreste, når jeg har fri, siger den 24-årige kvinde.

Juliya Popovych har præsteret meget fine resultater i løbet af sine første 10 måneder i praktik og har overtaget ansvaret for farestalden på Lykkensborg.

På den måde er Juliyas situation lidt anderledes. Der er fire andre ukrainere på den gård, hvor hendes kæreste er praktikant, så der har hun de bekendte, hun synes hun har brug for. Men generelt er det mit indtryk, at ukrainerne er utroligt gode til at finde sammen, selv om de er langt fra hinanden til dagligt, siger Morten Wagner.

Krav om engelsk

Han har også selv lært at sætte pris på det ekstra arbejde Peder Top lægger i at matche værter og praktikanter.

Jeg var faktisk i lidt af en kattepine, indtil jeg fik skrevet kontrakt med Juliya. Da vores danske elev stoppede sidste år, valgte jeg at benytte mig af nogle personlige kontakter til at skaffe en kvindelig ukrainsk elev. Men kort for hun skulle have været her, ringede hun og fortalte, at hun var blevet gravid, og ikke kunne komme, fortæller Morten Wagner.

Derfor ringede han til Peter Top, Landbrugets Jobrådgivning, for at bede om hjælp.

Jeg havde en del krav: Det skulle være en kvinde, fordi jeg personligt mener, at kvinder er de dygtigste til at lære arbejdet i farestalden, som var det jeg kunne tilbyde. Det skulle være en ikke-ryger, fordi det er nem-

mere at snakke sammen efter frokosten, når eleven ikke straks går udenfor for at ryge, det skulle være en med kørekort og gerne en over 22 år, fordi et par ekstra år i alder gør det lettere at klare et ophold i udlandet. Det var helt afgørende for mig at få en elev, der taler engelsk, og jeg bad om lejlighed til et telefoninterview inden kontrakten blev underskrevet, samtidigt med, at jeg selvfølgelig var presset på tiden, opremser Morten Wagner.

Ris til Udlændingestyrelsen

Peter Top laver et meget seriøst stykke arbejde, og jeg stolede på, at han kunne

finde den rette. Til gengæld har jeg ikke meget ros til Udlændingestyrelsen, fastslår Morten Wagner, der ventede fra 12. december 2003 til 27. januar i år på, at opholdstilladelsen gik igennem. På dagen, hvor tilladelsen blev givet fik Morten Wagner købt en flybillet, så den lå klar til Juliya i lufthavnen, så hun kunne rejse samme dag.

At tingene kan gøres meget anderledes kan Morten Wagner og Juliya Popovych fortælle en fælles oplevet historie om. Da han hentede hende i lufthavnen i København var der en anden ukrainsk landbrugs elev, der havde været med samme fly.

Han stod der i et fremmed land uden at kunne tale sproget. Der var ingen til at hente ham, så vi gav ham et lift til hans elevplads på Sjælland. Man kan kun gisne om, hvordan det kom til at gå, siger Morten Wagner.

Den gule traktor

Vi taler sammen på engelsk, men det er jo et fremmed sprog for os begge, og ordforrådet er ikke så stort. Der var selvfølgelig nogle små misforståelser mellem os i starten. Men vi har fundet vores eget sprog. Jeg vidste for eksempel ikke hvad renegraver hed på engelsk, så jeg kaldte den for 'yellow tractor', fortæller Morten Wagner, og tilføjer: Det kalder vi den så nu, og så ved vi begge hvad der menes. Men det er jo lidt uautoriseret.

Han vil dog også gerne understrege, at hans tidligere driftsleder har en stor del af æren for at Juliya hurtigt kom godt ind i driften.

Lykkensborg er under udvikling, fordi Kolding Kommune har købt jorden og er i gang med at udstykke den til et nyt industrikvarter. I den forbindelse har jeg måttet sige farvel til min driftsleder gennem fem år.

Overrasket over gulvvarme

Han var god til at give en kort introduktion til den enkelte delopgave. Derefter så han efter om Juliya kunne udføre det, og sørgede også for at kigge ofte til hende i

timerne derefter, så hun kunne få afklaret tvivsspørgsmål. Det er en god metode, som jeg selv vil bruge en anden gang, forklarer Morten Wagner.

Et par ting undrede Juliya Popovych i starten.

Jeg er meget imponeret over, så godt foder I giver svine her. Derhjemme får de kun affald af. Da jeg kom hertil undrede jeg mig også meget over staldbygningernes kvalitet og jeg blev overrasket over at høre, at smågrisene har gulvvarme. Det er kun nogle få meget rige mennesker i Ukraine, som har gulvvarme, fortæller hun.

Med de erfaringer hun har gjort sig håber hun meget på, at de danske metoder vil komme i brug i Ukraine.

Fremtiden i Ukraine

Jeg vil gerne opfordre de danske landmænd til at investere i Ukraine, der har verdens bedste jord og masser af plads. Der er 47 millioner mennesker, og vi har meget lidt kød. Prisen på kød er faktisk højere i et supermarked i Ukraine end her. Jeg mener der er store forretningsmuligheder i Ukraine, men som situationen er nu vil jeg meget nødt holdes ansvarlig for investeringerne, understreger Juliya Popovych.

Selvom hun er meget usikker på fremtiden, er hun dog sikker på, at den bliver sammen med kæresten hjemme i Ukraine.

Han har allerede forlænget sin kontrakt med et halvt år, så han får i alt halvandet år i Danmark. Jeg forlænger også gerne min kontrakt, men ikke et halvt år. Jeg rejser hjem sammen med min kæreste. Danmark har givet os en stor chance for at tjene nogle penge, så vi kan spare op til en fremtid sammen i Ukraine, og vi er meget taknemmelige, og jeg ved at mange af mine landsmænd gerne vil have samme chance.

Men når min kæreste og jeg kommer hjem til Ukraine, så bliver vi der. Vi har begge prøvet at længes hjem. Det er vores land, og vi vil gerne skabe en fremtid nær vores familie, fastslår Juliya Popovych.

Hvis man følger standard procedurer, får man også kun standard resultater. Juliya har simpelt hen fornemmelse for at gøre det rigtige. Vi har aldrig før haft så fine resultater, siger Morten Wagner, der driver Lykkensborg ved Almind nær Kolding.